

РЭЕСТР

твораў манументальнага і манументальна-дэкаратыўнага мастацтва, устаноўленых на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь (Цэнтральны раён горада Мінска)

№ п/п	Фотаздымак памерам не менш за 700 dpi	Месца знаходжання (населены пункт, адрасная інфармацыя, GPS-каардынаты)	Назва твора манументальнага або манументальна-дэкаратыўнага мастацтва	Тэматыка і апісанне твора мастацтва*	Датаванне, якое ўключае звесткі аб даце стварэння і (або) датах найбольш адметных рэканструкцый	Звесткі аб аўтары або удзельніках калектыву аўтараў (калектыв аўтараў)	Уласнік, землекарыстальнік зямельнага ўчастка, на тэрыторыі якога знаходзіцца твор мастацтва, юрыдычная асоба, на балансе якой знаходзіцца твор мастацтва	Звесткі аб уключэнні ў іншыя пералікі культурных каштоўнасцей		Іншая інфармацыя **
								Шыфр гісторыка-культурнай каштоўнасці (пры ўключэнні ў Дзяржаўны спіс гісторыка-культурных каштоўнасцей Рэспублікі Беларусь)	Нумар воінскага пахавання (пры ўключэнні ў аўтаматызаваны банк даных “Кніга памяці Рэспублікі Беларусь”)	
Творы манументальнага і манументальна-дэкаратыўнага мастацтва, устаноўленых на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь										
1.		г.Мінск, скрыжаванне праспекта Пераможцаў з праспектам Машэрава GPS-каардынаты: 53.915833 27.538056	Абеліск «Горад-герой Мінск»	Архітэктурна-скульптурны комплекс у Мінску, які ўключае 45-метровы абеліск з зоркай і лаўровай галіной, а таксама скульптуру «Радзіма-маці», адкрыты ў 1985 годзе да 40-годдзя Перамогі над фашызмам. Комплекс размешчаны ў пачатку Парку Перамогі (на праспектах Пераможцаў і Машэрава) і з’яўляецца часткай ансамбля Беларускага дзяржаўнага музея гісторыі Вялікай Айчыннай вайны, сімвалізуючы мужнасць мінчан у гады вайны і месца для ўрачыстасцяў.	1985 год	Скульптар: Занковіч В.П., інжынер: Басінкевіч Г.А., Грыбанаў В., архітэктар: Яўсееў В., Крамарэнка В., Раманенка В.,	Балансатрымальнік - УП «Рамаўтадар Цэнтральнага раёна г.Мінска»	712Ж000215	-	Рашэнне Мінгарвыканкама ад 25.08.2011 № 2554

2.		г.Мінск, проспект Пераможца ў, 1 GPS- каардынаты : 53.908661, 27.549495	Барэльеф «Салідарнасць»	Людзі, якія рашуча ідуць наперад, слова solidarity над галавамі. У свята, якое вядома яшчэ і як Дзень салідарнасці працоўных	2013 год	Скульптар: Арцімовіч А.Я.	Балансатрым альнік - КУП «Мінская спадчына»	-	-	
3.		г.Мінск Даўгінаўскі тракт, 152 GPS каардынаты: 53.954584, 27.541251	Бюст І.П.Паўлава	Гэты помнік прыцягвае ўвагу мінакоў і служыць важным напамінам пра вялікага палкаводца, які адыграў ключавую ролю ў вызваленні Беларусі ад фашысцкіх захопнікаў.	2012 год	Скульптар: Арцімавіч А.Я., архітэктар: Жылінскі А.В.	Уласнік - ГУ «РНПЦ псіхічнага здароўя». Балансатрым альнік - ГУ «РНПЦ псіхічнага здароўя».	-	-	
4.		г.Мінск, вул. Камуністыч ная, 24 GPS каардынаты: 53.912219, 27.565245	Жанравая скульптура «Прысвячэнне паэту»	Кампазіцыя уяўляе юнака ў поўны рост. Першапачаткова гэта зборная выява творчага чалавека, аднак большасць менчукоў і крытыкаў адзначаюць яго дзіўнае падабенства з класікам беларускай літаратуры Ўладзімірам Караткевічам	2017 год	Скульптар: Слабодчыкаў У.І.	Уласнік - ААТ «Амкадор», Балансатрым альнік - ААТ «Амкадор»	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 20.09.2017 №3179

5.		г.Мінск, плошча Перамогі GPS- каардынаты: 53.908688, 27.575085	Манумент Перамогі на плошчы Перамогі	Манумент пабудаваны ў 1954 годзе, мае форму вышынёй 40 м. Абліцаваны шэрым гранітам і завершаны выявай ордэна Перамогі (На чатырох гранях пастамента размешчаны бронзавыя, якія раскрываюць ідэю помніка: «9 мая 1945 г.», «Слава загінуўшым героям»), «Савецкая армія ў гады Вялікай Айчыннай вайны» (С. Селіханоў), «Партызаны Беларусі» (А. Глебоў). Як сімвал перамогі, на базе абеліска ляжыць меч, абвіты лаўровай бронзавай галінкай. Ступенчаты (чорны лабрадарыт) з чатырох бакоў фланкіраваны бронзавымі вянкамі.	1954 год	Архітэктар: Заборскі Г.В., Кароль В.А.	Уласнік - ДВА «Гаррамаўта дар Мінгарвыкан кама». Балансатрыма льнік - ДВА «Гаррамаўта дар Мінгарвыкан кама».	712Д00021 3	-	Пастанова Рады Міністрай Рэспублікі Беларусь ад 14.05.2007 № 578
6.		г.Мінск, ул. Камуністыч ная, 49 GPS каардынаты: 53.914086, 27.552740	Манументаль на- дэкаратыўная скульптура «Манета»	Бронзавая манета вышынёй каля 3 м. і вагой каля 2 тон знаходзіцца недалёка ад гістарычнага цэнтра горада ля ўвахода ў Банк "Дабрабыт" (г.Мінск) і была ўстаноўлена ў гонар 20-годдзя банка. На баках манеты блізка адна да адной намаляваны грашовыя знакі, якія былі ў звароце на тэрыторыі нашай краіны з часоў Сярэднявечча і да нашых дзён.	2020 год	Скульптар: Касцючэнка К.А., Архітэктар: Кобрусеў А.С., Архангельскі В.І.	Уласнік - ОАО «Банк Дабрабыт». Балансатрым альнік - ОАО «Банк Дабрабыт».	-	-	
7.		г.Мінск, ул. Выгоцкага, 6А GPS каардынаты: 53.955734, 27.537927	Манументаль на- дэкаратыўная скульптура «Уваход Гасподзень у Іерусалім»	Адлюстроўвае Ісуса Хрыста, які ўязджае ў Іерусалім на асле, як Месію і сціплага паломніка. Кампазіцыя ўключае Хрыста, які намаляваны ў складаным ракурсе і часта глядзіць на горад ці назад. Таксама ў скульптуры прысутнічаюць апосталы, якія ідуць за ім, часам вылучаны постаці Пятра і Іаана. Сцэна часта ўключае элементы такія як "горкі", з якіх выходзяць	2024 год	Скульптар: Аганаў Д.Л.	Уласнік - Свято- Елісаветинск ий монастырь — женский православны й монастырь Минской епархии Белорусской православной церкви.	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 01.08.2025 №3013

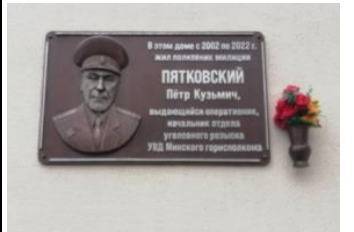
				апосталы, і адлюстроўвае радаснае шэсце народа, які сустракае Хрыста з пальмавымі галінамі (ваямі).			Балансатрым альнік - Свято-Елісаветинскі і монастырь — жанскі праваслаўны і монастырь Мінскай епархіі Беларускай праваслаўнай царквы.			
8.		г.Мінск вул. Азізава, 2 GPS каардынаты: 53.929176, 27.558462	Мемарыяльная дошка Дамуле Азізаву	Гэта вуліца названа імем Героя Савецкага Саюза Азізава Дамула, сына таджыкскага народа, які загінуў у барацьбе за вызваленне Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў ў 1943 годзе	1976 год	Аўтар: Прохараў А.А.	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвыканкома ад 22.11.1976 № 21/6
9.		г.Мінск вул. Алаізы Пашкевіч, 1 GPS каардынаты: 53.911858, 27.560582	Мемарыяльная дошка Цётцы (Алаізы Пашкевіч)	Гэта вуліца названа ў гонар выдатнай беларускай паэтэсы-рэвалюцыянеркі Цёткі (Алаізы Пашкевіч – 1876-1916 гг.)	1976 год	Скульптар: Кандрацьеў М.І.	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвыканкома ад 23.09.1976 № 299

10.		г.Мінск вул. Алаізы Пашкевіч, 9 GPS каардынаты: 53.911363, 27.560613	Мемарыяльн ая дошка Дзівакову Мікалаю Гаўрылавічу	У гэтым доме з 1957 г. па 2011 г. жыў лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Савета Міністраў СССР, заслужаны будаўнік БССР Дзівакоў Мікалай Гаўрылавіч	2015 год	Скульптар: Казак І.У.	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 31.01.2013 № 243
11.		г.Мінск вул. Арлоўская, 6 GPS каардынаты : 53.932707, 27.563430	Мемарыяльн ая дошка Хімічу Фёдару Васільевічу	У гэтым доме жыў Герой Савецкага Саюза, лётчык Хіміч Фёдар Васільевіч	1977 год	-	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 22.07.2010 № 1737
12.		г.Мінск вул. Багдановіча, 25 GPS каардынаты : 53.910039, 27.558193	Мемарыяльн ая дошка Багдановічу Максіму	На гэтым месцы знаходзіўся дом, у якім 9 снежня (27 лістапада с.ст.) 1891 г. нарадзіўся выдатны беларускі паэт Максім Багдановіч	1981 год	Скульптар: Вакар С.М., архітэктар: Казакоў Ю.І., Маскалевіч. Л.В.	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 08.07.1981 № 443р

13.		г.Мінск вул. Багдановіча, 29 GPS каардынаты: 53.91024, 27.56157	Мемарыяльн ая дошка Алехіну Яўгенію Сцяпанавічу	У гэтым будынку з кастрычніка 1924 г. па сакавік 1937 г. размяшчалася Аб'яднаная Беларуская ваенная школа, якую з 1933 г. узначальваў герой грамадзянскай вайны, член ЦВК БССР камбрыг Алехін Я.С. Летам 1933 г. школу наведаў Старшыня ЦВК СССР М.І.Калінін	-	-	Уласнік - УА «Мінскае сувораўскае ваеннае вучылішча». Балансатрым альнік - УА «Мінскае сувораўскае ваеннае вучылішча».	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 19.04.1985 № 84
14.		г.Мінск вул. Багдановіча, 29 GPS каардынаты: 53.911296, 27.559046	Мемарыяльн ая дошка Заборскаму Георгію Уладзіміраві чу	Вуліца названа ў гонар акадэміка архітэктуры, народнага архітэктара СССР, заслужанага будаўніка Рэспублікі Беларусь, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі СССР Георгія Уладзіміравіча Заборскага	2014 год	Скульптар: Прохараў А.В.	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 18.11.2004 № 2371
15.		г.Мінск вул. Багдановіча, 29 GPS каардынаты : 53.911296, 27.559046	Мемарыяльн ая дошка Фабрыцыусу Яну Фрыцавічу	У гэтым будынку с лютага 1921 г. па кастрычнік 1924 г. размяшчаліся 81-я Мінскія курсы камсаставы. У 1922-1923 гг. курсамі камандаваў легендарны Герой грамадзянскай вайны, член ЦВК СССР і БССР Ян Фрыцавіч Фабрыцыус	1970 год	-	Уласнік - УА «Мінскае сувораўскае ваеннае вучылішча». Балансатрым альнік - УА «Мінскае сувораўскае ваеннае вучылішча».	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 19.04.1985 № 84

16.		г.Мінск вул. Багдановіча, 35 GPS каардынаты: 53.910039, 27.558193	Мемарыяльн ая дошка Здановічу Івану Іусцінавічу	У 1897 годзе галоўным урачом Мінскай Губернскай земскай бальніцы Іванам Іусцінавічам Здановічам (1864-1915 гг.) было заснавана ў г.Мінску першае ў Беларусі вучылішча для сляпых	-	-	Уласнік - ДУА «Спецыяльна я школа № 188 г.Мінска». Балансатрым альнік - ДУА «Спецыяльна я школа № 188 г.Мінска».	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 01.04.1999 № 322
17.		г.Мінск вул. Багдановіча, 39 GPS каардынаты: 53.915830, 27.562541	Мемарыяльн я дошка Зікуненка Н.К.	У 1941-1942 гг. на півзаводзе «Беларусь» актыўна змагалася супраць фашысцкіх акупантаў падпольная партыйная арганізацыя на чале Н.К.Зікуненка	-	-	Уласнік - ААТ «Півавараная кампанія«Алі варыя». Балансатрым альнік - ААТ «Півавараная кампанія«Алі варыя».	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 27.02.1984 № 63
18.		г.Мінск вул. Веры Слуцкай, 2 GPS каардынаты: 53.931053, 27.547620	Мемарыяльн ая дошка Слуцкай Веры Кліменцьеўн е	Вуліца названа іменем вядомай рэвалюцыянеркі, члена КПСС з 1902 г., удзельніцы рэвалюцыйных падзей 1905 -1907 гг. у г.Мінску і Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі ў Петраградзе Веры Кліменцьеўны Слуцкай. Загінула 30 кастрычніка (12 лістапада) 1917 г. пры абароне Петраграда	-	-	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 21.04.1987 № 137

19.		г.Мінск Гарадскі Вал, 2 GPS каардынаты : 53.899661, 27.550186	Мемарыяльн ая дошка Бельчанку Сяргею Савічу	Генерал-палкоўнік Бельчанка Сяргей Савіч. Актыўны удзельнік Вялікай Айчыннай вайны, адзін з арганізатараў і кіраўнікоў партызанскага руху ў Беларускай ССР. У 1943-1953 гадах узначальваў Міністэрства ўнутраных спраў БССР. Унёс вялікі ўклад у аднаўленне беларускай міліцыі, умацаванне правапарадку і ліквідацыю пасляваеннага бандытызму	2012 год	-	Уласнік - Міністэрства ўнутраных спраў Рэспублікі Беларусь. Балансатрым альнік - Міністэрства ўнутраных спраў Рэспублікі Беларусь.	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 08.09.2011 № 2637
20.		г. Мінск вул. Гастэлы, 16 GPS каардынаты: 53.915909, 27.528318	Мемарыяльн ая дошка Гастэла Мікалаю Францавічу	У памяць пра бессмяртны подзвіг Героя Савецкага Саюза лётчыка Гастэла Мікалая Францавіча названа гэта вуліца	-	-	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 19.08.1982 № 280
21.		г.Мінск вул. Гая, 1 GPS каардынаты: 53.926188, 27.568393	Мемарыяльн ая дошка Гаю Дзмітрыевічу (Гайк Бжышкян)	Вуліца названа іменем савецкага ваеннага дзеяча, Героя грамадзянскай вайны Гая Дзмітрыевіча Гая (1887- 1937 гг.)	1971 год	-	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 21.04.1987 № 137

22.		г.Мінск вул. Герцэна, 2 GPS каардыныты : 53.904671, 27.558067	Мемарыяльн ая дошка Марыксу Аскару Пятровічу	У гэтым доме з 1922 па 1935 гг. жыў вядомы сцэнограф, народны мастак Беларусі Аскар Пятровіч Марыкс	-	-	Уласнік - КУП «Мінская спадчына». Балансатрым альнік - КУП «Мінская спадчына»	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 07.02.1991 № 63
23.		г.Мінск Далгінаўскі тракт, 44 GPS каардыныты : 53.938156, 27.545176	Мемарыяльн ая дошка Пяткоўскаму Пятру Кузьмічу	У гэтым доме з 2002 па 2022 г. жыў палкоўнік міліцыі Пяткоўскі Пётр Кузьміч, выдатны аператыўнік, начальнік аддзела крымінальнага вышыку УУС Мінскага гарвыканкама	1980 год	Скульптар: Кандрацьёў М.І.	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 16.06.2022 № 1891
24.		г.Мінск вул. Заслаўская, 35 GPS каардынаты: 53.909985, 27.542849	Мемарыяльн ая дошка Дразду Мікалаю Пракоф'евічу	У гады Вялікай Айчыннай вайны на вул.Заслаўскай,33 знаходзіўся дом, у якім у жніўні 1941 года па верасень 1943 года размяшчалася канспіратыўная квартэра Мінскага партыйнага падполля. Яе ўтрымліваў рабочы падпольшчык М.П.Дрозд. Загінуў у фашысцкай катавальні	1985 год	Архітэктар: Сідарэнка Б.Д.	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 19.03.1985 № 84

25.		г.Мінск вул. Ігнаценкі, 4 GPS каардынаты: 53.921312, 27.525547	Мемарыяльн ая дошка Ігнаценкі Васілію Іванавічу	Вуліца названа ў гонар командзіра аддзялення. СВПЧ-6 г. Прыпяці старэйшага сяржанта ўнутранай службы Васілія Іванавіча Ігнаценко (1961- 1986 гг.), ураджэнца Брагінскага раёна, які ў чысле першых тушых пажар на рэактары ЧАЭС і атрымаў смярцельную дозу аблучэння	2011 год	Скульптар: Аляксандр А.І., архітэктар: Гармаш А.А.	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 19.12.1996 № 990
26.		г.Мінск вул. Інтэрнацыяна льная, 31 GPS- каардынаты: 53.905595, 27.564304	Мемарыяльн ая дошка «Бібліятэка імя А.С.Пушкіна. Месца сходаў сяброў Мінскай групы РСДРП»	У гэтым будынку з 1904 па 1971 гг. знаходзілася бібліятэка імя А.С.Пушкіна, якая адыграла значную ролю ў прапагандзе марксістскіх ідэй. У 1905-1907 гг. яна з'яўлялася месцам сходак членаў Мінскай групы РСДРП і захоўвання нелегальнай літаратуры	1923 год	Скульптар: Савіцкі М.А.	Уласнік - КУП «Мінская спадчына». Балансатрым альнік - КУП «Мінская спадчына»	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 22.03.1989 №6
27.		г.Мінск вул. Інтэрнацыян альная, 31 GPS каардынаты : 53.904512, 27.560124	Мемарыяльна я дошка Манюшке Станіславу	У гэтым будынку ў пачатку 30-х гадоў XIX ст. у час вучобы ў Мінскай гімназіі жыў выдатны польскі кампазітар, які стаяў ля вытокаў беларускай опернай музыкі, Станіслаў Манюшка (1819- 1872)	1999 год	-	Уласнік - КУП «Мінская спадчына». Балансатрым альнік - КУП «Мінская спадчына»	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 22.03.1989 № 3

28.		г.Мінск вул. Кальварыйс кая 4, GPS каардыныты : 53.905976, 27.539194	Мемарыяльн ая дошка Шапашніку Барысу Львовічу	У гэтым доме з 1978 па 1985 год жыў Барыс Львовіч Шапашнік, доктар тэхнічных наук, Герой Сацыялістычнай Працы, вядомы вучоны і канструктар у галіне машынабудавання	1987 год	Скульптар: Кандрацьеў М.І.	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 02.05.2003 № 659
29.		г.Мінск вул. Камуністыч ная, 1 GPS каардынаты: 53.914569, 27.561578	Мемарыяльн ая дошка Іваноўскаму Яўгенію Філіпавічу	З 1980 па 1985 год тут працаваў бачны савецкі ваеначальнік, Герой Савецкага Саюза, камандуючы войскамі Чырванасцяжнай Беларускай ваеннай акругі, генерал арміі Іваноўскі Яўгеній Філіпавіч	1991 год	Скульптар: Радасцеў В.	Уласнік - ДУ "Мінскае эксплуатацы йнае ўпраўленне Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь". Балансатрым альнік - ДУ "Мінскае эксплуатацы йнае ўпраўленне Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь".	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 22.07.1999 № 86
30.		г.Мінск вул. Камуністыч ная, 1 GPS каардыныты : 53.908272, 27.564757	Мемарыяльн ая дошка Марахіну Сяргею Сцяпанавічу	У гэтым доме з 1964-1967 гг. працаваў выдатны савецкі военачальнік, камандуючы войскамі Беларускай ваеннай акругі Генерал арміі Марахін Сяргей Сцяпанавіч	-	-	Уласнік - ДУ "Мінскае эксплуатацы йнае ўпраўленне Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь". Балансатрым альнік - ДУ "Мінскае эксплуатацы йнае	-	-	

							ўпраўленне Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь”.			
31.		г.Мінск вул. Камуністыч ная, 1 GPS каардыныты : 53.908272, 27.564757	Мемарыяльн ая дошка Трацяку Івану Маісеевічу	У гэтым будынку ў 1967-1976 гг. працаваў выдатны савецкі военачальнік, камандуючы войскамі Чырванасцяжнай Беларускай ваеннай акругі, Герой Савецкага Саюза, Герой Сацыялістычнай Працы Трацяк Іван Маісеевіч	2010 год	-	Уласнік - ДУ "Мінскае эксплуатацы йнае ўпраўленне Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь”. Балансатрым альнік - ДУ "Мінскае эксплуатацы йнае ўпраўленне Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь”.	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 22.04.2010 № 879

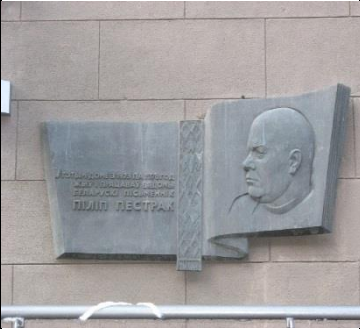
32.		г.Мінск вул. Камуністыч ная, 1 GPS каардыныты : 53.908272, 27.564757	Мемарыяльная дошка Цімашэнкі Сямёну Канстанцінаві чу	У гэтым будынку ў 1949- 1960 гг. працаваў выдатны савецкі палкаводзец, камандуючы войскамі Беларускагай ваеннай акругі, двойчы Герой Савецкага Саюза Цімашэнка Сямён Канстанцінавіч	-	-	Уласнік - ДУ "Мінскае эксплуатацы йнае ўпраўленне Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь. Балансатрым альнік - ДУ "Мінскае эксплуатацы йнае ўпраўленне Узброеных Сіл Рэспублікі Беларусь	-	-	
33.		г.Мінск, вул. Камуністыч ная, 17 GPS каардынаты: 53.913629, 27.557861	Мемарыяльн ая дошка Булахаву Дзянісу Рыгоравічу	Мемарыяльную дошку ў гонар Героя Сацыялістычнай Працы, удзельніка Вялікай Айчыннай вайны, ганаровага грамадзяніна Мінска Дзяніса Булахаву ўстанавілі на фасадзе будынка Будтрэста № 4. Мемарыяльная дошка — гэта не проста помнік. Гэты напамін кожнаму мінаку аб тым, што менавіта гэтыя героі падарылі нам мірнае неба і светлую будучыню.	2025 год	-	Уласнік - ААТ "Будаўнічы трэст №4". Балансатрым альнік - ААТ "Будаўнічы трэст №4".	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 20.03.2025 №1075
34.		г.Мінск вул. Карастаянав ай, 1 GPS каардынаты: 53.934281, 27.564077	Мемарыяльн ая дошка Карастаянава й Ліліі	Вуліца названа іменем слаўнай дачкі балгарскага народа Ліліі Карастаянавай, якая пала смерцю храбрых у баях з нямецка-фашысц-скімі захопнікамі ў гады Вялікай Айчыннай вайны на беларускай зямлі	1970 год	Скульптар: Багінскі А	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 14.08.1975 № 20

							Цэнтральнага раёна» г.Мінска			
35.		г.Мінск вул. Крапоткіна, 33 GPS каардынаты: 53.915003, 27.555981	Мемарыяльн ая дошка Бачараву Васілію Міхайлавічу	У гэтым будынку са жніўня 1941 па май 1943 года дзейнічала антыфашысцкая падпольная група пад кіраўніцтвам Васіля Міхайлавіча Бачарова	2013 год	Скульптар: Мурамцаў Г.І.	Уласнік - УА "Мінска дзяржаўная гімназія - каледж мастацтваў". Балансатрымальнік - УА "Мінска дзяржаўная гімназія - каледж мастацтваў".	-	-	Рашэнне Мінгарвыканкома ад 23.11.1999 № 1387
36.		г.Мінск вул. Куйбышава, 10 GPS каардынаты: 53.911768,27.566503	Мемарыяльн ая дошка Украінцы Лесі	У доме, што стаяў на гэтым месцы, у 1898-1901 гг. жыла і працавала вядомая пісьменніца, класік украінскай літаратуры Леся Українка (1871-1913)	2004 год	-	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрымальнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвыканкома ад 19.03.1985 № 84
37.		г.Мінск вул. Куйбышава, 18 GPS каардынаты: 53.909995, 27.561579	Мемарыяльн ая дошка Украінцы Лесі	У доме, што стаяў на гэтым месцы, у 1898-1901 гг. жыла і працавала вядомая пісьменніца, класік украінскай літаратуры Леся Українка (1871-1913)	-	-	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрымальнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвыканкома ад 11.03.1993 № 106

38.		г.Мінск, вул. Кірыла і Мяфодія, 3	Мемарыяльная дошка, прысвечаная Касме і Даміяну	Мемарыяльная дошка, прысвечаная святым бясрэбранікам і чудатворцам Касме і Даміяну, уяўляе сабой адзіны цэлы барэльеф з выявай святых, выкананы з бронзы памерам 160х0,70 см у выглядзе ківота з фронтонам, увянчаны крыжам і купальным завяршэннем, што адсылае да традыцый барочнай архітэктуры сабора.	2021 год	Скульптар Інькоў М.М.	Уласнік - Беларуская праваслаўная царква. Балансатрымальнік - Беларуская праваслаўная царква.	-	-	Рашэнне Мінгарвыканкама ад 25.11.2021 №3489
39.		г.Мінск вул. Кісялёва, 2 GPS каардынаты: 53.914234, 27.568449	Мемарыяльная дошка Кісялёву Ціхану Якаўлевічу	Вуліца названа ў 1983 годзе ў памяць дзеяча Камуністычнай партыі і Савецкай дзяржавы, Героя Сацыялістычнай Працы Кісялёва Ціхана Якаўлевіча (1917-1983 гг.)	-	-	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрымальнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвыканкама ад 17.03.1983 № 97
40.		г.Мінск вул. Кісялёва, 3 GPS каардынаты: 53.909662, 27.573330	Мемарыяльная дошка Чуркіну Мікалаю Мікалаевічу	У гэтым доме апошнія гады жыцця (1957-1964) жыў вядомы беларускі кампазітар, народны артыст БССР Мікалай Мікалаевіч Чуркін	-	-	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрымальнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвыканкама ад 14.04.2022 № 1035т

41.		г.Мінск вул. Кісялева, 4 GPS каардынаты: 53.909986, 27.570135	Мемарыяльн ая дошка Кудрэвічу Раісе Уладзіміраўн е	У гэтым доме жыла народны мастак Беларусі Кудрэвіч Раіса Уладзіміраўна	-	-	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 02.02.2006 № 154
42.		г.Мінск вул. Кісялёва, 11 GPS каардыныты : 53.910988, 27.571443	Мемарыяльн ая дошка Восіпавай Марыі Барысаўне	У гэтым доме ў 1970-1999 годах жыла Герой Савецкага Саюза, ганаровы грамадзянін г.Мінска, адзін з кіраўнікоў Мінскага антыфашысцкага падполля ў гады Вялікай Айчыннай вайны Марыя Барысаўна Восіпава	1999 год	Скульптар: Завядзееў В.У.	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 22.07.1999 № 753
43.		г.Мінск вул. Кісялёва, 30 GPS каардыныты : 53.915263, 27.561795	Мемарыяльн ая дошка Чапскаму Карлу	Мемарыяльная дошка, якая ўвекавечвае памяць былога гарадскога галавы графа Караля Чапскага. Знак прысвечаны чалавеку, які ўзначальваў горад на мяжы XIX—XX стагоддзяў і нямала зрабіў для яго развіцця, устаноўлены на адным з будынкаў бровара, які ў свой час яму належаў.	2014 год	Скульптар: Вайніцкі П.У.	Уласнік - ААТ «Піваварная кампанія«Алі варыя». Балансатрым альнік - ААТ «Піваварная кампанія«Алі варыя».	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 17.04.2014 № 1060

44.		г.Мінск вул. Леніна, 2 GPS каардынаты : 53.903823, 27.558315	Мемарыяльная дошка Аракчэву Барысу Уладзіміравічу	У гэтым доме з 1963 па 2013 год працаваў жывапісец, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі Барыс Аракчэў	2014 год	Скульптар: Колчаў Е.А.	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 23.05.2014 № 1302
45.		г.Мінск вул. Леніна, 2 GPS каардынаты: 53.901509, 27.558661	Мемарыяльная дошка Глебаву Глебу Паўлавічу	У гэтым доме з 1954 г. па 1967 год жыў выдатны беларускі акцёр, народны артыст СССР Глеб Паўлавіч Глебаў	1980 год	Скульптар: Кандрацьеў М.І.	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 16.10.1997 № 922
46.		г.Мінск вул. Леніна, 2 GPS каардынаты : 53.902130, 27.556360	Мемарыяльная дошка Чацверыкаву Віталю Паўловічу	У гэтым доме з 1975 года па 1983гг. жыў выдатны дзеяч кінамастацтва, народны артыст БССР, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі БССР, кінарэжысер Віталь Паўлавіч Чацверыкаў (1933-1983)	1985 год	Скульптар: Кандрацьеў М.І.	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 02.05.2003 № 657

47.		г.Мінск вул. Леніна, 4 GPS каардыныты : 53.901716, 27.556899	Мемарыяльн ая дошка Пестраку Піліпу	У гэтым доме з 1973 года жыў і працаваў вядомы беларускі пісьменнік Піліп Пестрак	1980 год	Скульптар: Кандрацьеў М.І.	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 10.01.1980 № 9
48.		г.Мінск вул. Леніна, 5 GPS каардыныты : 53.901515, 27.558426	Мемарыяльн ая дошка Абуховіч Ганне Браніславаўн е	У гэтым доме жыла народная артыстка Беларусі Абуховіч Ганна Браніславаўна	2012 год	Аўтар: Селіханаў С.І.	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 22.04.2010 № 878
49.		г.Мінск вул. Леніна, 5 GPS каардыныты : 53.901515, 27.558426	Мемарыяльн ая дошка Перцову Уладзіміру Мікалаевічу	У гэтым доме жыў выдатны савецкі вучоны, акадэмік Акадэміі навук БССР Уладзімір Мікалаевіч Перцаў	1964 год	Скульптар: Мурамцаў Г.І.	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 16.10.1997 № 922

50.		г.Мінск вул. Леніна, 6 GPS каардынаты: 53.901009, 27.559385	Мемарыяльная дошка Заборскаму Георгію Уладзіміравічу	У гэтым доме жыў і працаваў акадэмік архітэктуры, народны архітэктар СССР, заслужаны будаўнік Рэспублікі Беларусь, лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР Заборскі Георгій Уладзіміравіч (11.11.1909- 27.03.1999)	2018 год	Скульптар: Міско І.Я.	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Распаражэнне Мінгарвыканкома ад 31.10.2001 № 1018
51.		г.Мінск вул. М.Танка, 1 GPS каардынаты: 53.927787, 27.740219	Мемарыяльная дошка Танку Максіму	Вуліца названа ў гонар народнага паэта Беларусі, акадэміка, ганаровага грамадзяніна г.Мінска Максіма Танка (Я.І.Скурко)	-	-	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвыканкома ад 08.10.1998 № 1080
52.		г.Мінск, вул. М.Танка, 10 GPS каардынаты: 53.907238, 27.537648	Мемарыяльная дошка Васілю Быкаву	Скульптурны бронзавы партрэт беларускага класіка, фрагмент аповесці "Атака" ў выглядзе машынапіснага тэксту і аўтограф пісьменніка. Варта ўзгадаць і працу Канстанціна Селіханава - мемарыяльную дошку ахвярам тэракту на станцыі метро «Кастрычніцкая». Яна цікавая сваёй формай: зроблена ў выглядзе пластоў, на кожным - імя загінулага. Цяпер аўтары імкнуцца больш эксперыментавалі з формай, зместам, матэрыяламі, нягледзячы на	2018 год	Скульптар Зосімавіч І.	Уласнік - ДП "Жыллёва- рамонтна- эксплуатацыйнае аб'яднанне Цэнтральнага раёна г.Мінска". Балансатрым альнік - ДП "Жыллёва- рамонтна- эксплуатацыйнае аб'яднанне Цэнтральнага	-	-	Рашэнне Мінгарвыканкома ад 22.11.2019 №3706

				кансерватыўнасць жанру. Але ўсё ж такі арыгінальныя рашэнні па-ранейшаму вялікая рэдкасць.			раёна г.Мінска".			
53.		г.Мінск вул. М.Танка, 10 GPS каардынаты: 53.907238, 27.537648	Мемарыяльная дошка Чарнабаеву Віктару Максімавічу	У гэтым доме ў 1982-2021 гг. жыў народны артыст БССР, саліст оперы, вядучы майстар сцэны Вялікага тэатра Беларусі Віктар Максімавіч Чарнабаеў	2014 год	Скульптар: Колчаў Я.А.	Уласнік - ДТЗУ "Нацыянальны акадэмічны Вялікі тэатр оперы і балета Рэспублікі Беларусь". Балансатрымальнік - ДТЗУ "Нацыянальны акадэмічны Вялікі тэатр оперы і балета Рэспублікі Беларусь".	-	-	Рашэнне Мінгарвыканкома ад 30.06.2022 № 2101
54.		г.Мінск вул. М.Танка, 16 GPS каардынаты: 53.909569, 27.545731	Мемарыяльная дошка Яроменке Мікалаю	У гэтым доме з 1979 па 2000 г. жыў народны артыст СССР, вядомы грамадскі дзеяч Мікалай Яроменка	2020 год	Скульптар: Зосімавіч І.С., архітэктар: Карака В.И.	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрымальнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна»	-	-	

							г.Мінска			
55.		г.Мінск, вул. М.Танка, 30 GPS каардынаты: 53.907965, 27.533992	Мемарыяльн ая дошка Каўрэю Анатолію Навумовічу	Тэкст на памятнай дошцы: "У гэтым доме з 1983 па 2011 жыў заслужаны будаўнік БССР, удзельнік Вялікай Айчыннай Вайны Дываноў Анатоль Навумовіч". Першымі ў СССР тут перайшлі на забудову раёнаў па блок-секцыйным метадазе, пачалі будаваць дамы любой працягласці і паверхавасці. Анатоль Навумовіч вёў тэхнічны нагляд за будаўніцтвам 1-га корпуса Пракуратуры Рэспублікі Беларусь, бібліятэчнага корпуса для навуковых працаўнікоў. Нямала пабудавана мемарыяльных аб'ектаў з удзелам былога партызана, напрыклад, помнік Перамогі, "Курган Дружбы" на мяжы Беларусі, Латвіі, Расіі, помнік Дзеду Талашу.	2012 год	-	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрымальнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	няма	няма	

56.		г.Мінск вул. Мельнікайтэ , 1 GPS каардыныты : 53.906367, 27.541476	Мемарыяльная дошка Мельнікайтэ Марыі Іозаўне	Вуліца названа іменем Героя Савецкага Саюза Мельнікайтэ Марыі Іозаўны, дачкі літоўскага народа, сакратара падпольнага павятовага камітэта камсамола ў перыяд нямецка- фашысцкай акупацыі. Па- зверску закатавана фашыстамі ў ліпені 1944 г.	-	-	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 24.11.1976 № 21/6
57.		г.Мінск вул. Нававіленск ая, 24 GPS каардынаты: 53.932930, 27.538295	Мемарыяльн ая дошка Дубоўскаму Канстанціну Мікалаевічу	У гэтым доме жыў вядомы дзяржаўны і грамадскі дзеяч Беларусі, Герой Сацыялістычнай Працы, лаўрэат Дзяржаўных прэмій СССР, удзельнік Вялікай Айчыннай вайны Дубоўскі Канстанцін Мікалаевіч	-	-	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 10.05.2007 № 1032
58.		г.Мінск вул. Панфілава, 10 GPS каардыныты : 53.914192, 27.526240	Мемарыяльн ая дошка Панфілаву Івану Васільевічу	Вуліца названа іменем Героя Савецкага Саюза генерал- маёра Панфілава Івана Васільевіча. У час Вялікай Айчыннай вайны праявіў сябе пры разгроме фашысцкіх войск пад Масквой	-	-	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 26.07.2007 № 1660

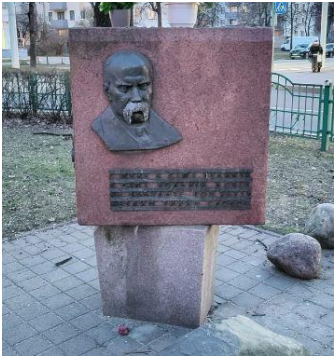
59.		г.Мінск вул. Пархоменка, 2 GPS каардыныты : 53.926356, 27.547979	Мемарыяльн ая дошка Пархоменке Аляксандру Якаўлевічу	Вуліца названа імем Героя грамадзянскай вайны Аляксандра Якаўлевіча Пархоменкі (1886-1921 гг.)	-	-	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 21.04.1987
60.		г.Мінск, вул. Ракаўская, 20 GPS каардынаты: 53.905053, 27.548168	Мемарыяльн ая дошка Молчану Алегу	Знакаміты беларускі кампазітар з 1987 года працаваў у Беларускай дзяржаўнай філармоніі, складаў песні і песенныя цыклы для салістаў Нацыянальнага акадэмічнага канцэртнага аркестра Беларусі, харавых калектываў і вакальных ансамбляў. Міжнароднае прызнанне набыў у перыяд супрацоўніцтва з ансамблем "Песняры" і яго мастацкім кіраўніком народным артыстам Беларусі Уладзімірам Мулявіным. Алег Молчан узнагароджаны медалём Францыска Скарыны, быў лаўрэатам міжнародных і нацыянальных музычных прэмій і конкурсаў.	2020 год	Скульптар: Нячай В.В, Аганаў С.Л.	Уласнік - КУП «Мінская спадчына». Балансатрым альнік - КУП «Мінская спадчына».	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 30.09.2020 №3215

61.		г.Мінск вул. Раманаўская Слабада, 26 GPS каардынаты: 53.904265, 27.545805	Мемарыяльн ая дошка Коўзану Барысу Іванавічу	У гэтым доме жыў з 1969 па 1985 гг. Герой Савецкага Саюза, праслаўлены летчык перыяда Вялікой Айчыннай вайны Коўзан Барыс Іванавіч	-	-	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 13.09.1990 № 266
62.		г.Мінск ул. Рэвалюцыйн ая, 15 GPS каардынаты: 53.902388, 27.550785	Мемарыяльн ая дошка Камісарыяту па замежных справах Сацыялістыч най Савецкай Рэспублікі Беларусь	У гэтым будынку ў студзені- лютым 1919 г. знаходзіўся Камісарыят па замежных справах Сацыялістычнай Савецкай Рэспублікі Беларусь - Першы знешнепалітычны інстытут дзяржавы.	2017 год	-	Уласнік - КУП «Мінская спадчына». Балансатрым альнік - КУП «Мінская спадчына».	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 05.04.1990 № 109
63.		г.Мінск вул. Старавіленск ая, 14 GPS каардынаты: 53.909118, 27.555911	Мемарыяльн ая дошка Канспіратыў ная кватэра Мінскаму падполлю	У гэтым доме ў 1941-1942 гг. знаходзілася канспіратыўная кватэра Мінскага партыйнага падполля	1974 год	Скульптар: Кандрацьеў М.І.	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 19.08.1982

64.		г.Мінск вул. Старажоўска я, 8 GPS каардынаты: 53.911695, 27.556574	Мемарыяльн ая дошка Бокуцю Барысу Васільевічу	Тут жыл выдатны вучоны акадэміі навук БССР, акадэмік Бокуць Барыс Васільевіч	-	-	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	
65.		г.Мінск вул. Старажоўска я, 8 GPS каардынаты: 53.911695, 27.556574	Мемарыяльн ая дошка Калавандзіну Барысу Андрэевічу	У гэтым доме жыў вядомы вучоны ў галіне механікі, лаўрэат прэміі Савета Міністраў СССР, акадэмік Калавандзін Барыс Андрэевіч (1938-1998).	-	-	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 02.05.2003 № 655
66.		г.Мінск вул. Старажоўск ая, 8 GPS каардынаты: 53.912972, 27.555453	Мемарыяльн ая дошка Кірسانаву Аляксандру Васільевічу	У памяць савецкага военачальніка, Героя Савецкага Саюза, камандзіра 76-й гвардзейскай Чарнігаўскай Чырванасцяжнай стралковай дывізіі ў гады Вялікай Айчыннай вайны Кірсанава А.В.	2020 год	Аўтар: Раманчык. Я.	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	

67.		г.Мінск вул.Чарвякова, 8 GPS каардыныты : 53.921998, 27.551330	Мемарыяльная дошка Абедняку Мікалаю Іванавічу, Жолудзеву Навуму Ільічу, Кузняцову Фёдару Іванавічу, Рудскаму Фёдару Андрэвічу, Сухараву Сяргею Якаўлевічу	У гэтым доме жылі Героі Савецкага Саюза: Абедняк Мікалай Іванавіч, палкоўнік; Жолудзеў Навум Ільіч, падпалкоўнік; Кузняцоў Фёдар Іванавіч, генерал-маёр; Рудскі Фёдар Андрэвіч, генерал-маёр; Сухарэў Сяргей Якаўлевіч, падпалкоўнік	-	-	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрымальнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвыканкама ад 22.07.2010 № 1737
68.		г.Мінск вул. Чарвякова, 8 GPS каардыныты : 53.921998, 27.551330	Мемарыяльная дошка Чарвякову Аляксандру Рыгоравічу	Вуліца названа іменем былога старшыні Цэнтральнага выканаўчага камітэта Беларускай ССР Аляксандра Рыгоравіча Чарвякова	-	-	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрымальнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвыканкама ад 21.04.1987 № 137
69.		г.Мінск вул. Чырвоная, 9 GPS каардыныты : 53.913571, 27.573222	Мемарыяльная дошка Ямнаму Яўгену Паўлавічу	У гэтым доме з 1950 па 1974 гг. жыў і працаваў выдатны кіраўнік упраўлення пажарнай аховы г.Мінска і Мінскай вобласці палкоўнік унутранай службы Яўген Паўлавіч Ямны	2023 год	Скульптар: Кандрацьеў М.І.	Уласнік - Савецкі раённы аддзел па надзвычайных сітуацыях установы "Мінскае гарадское ўпраўленне МНС". Балансатрымальнік - Савецкі раённы аддзел па	-	-	Рашэнне Мінгарвыканкама ад 06.03.2003 № 345

							надзвычайны х сітуацыях установы "Мінскае гарадское ўпраўленне МНС"			
70.		г.Мінск вул. Чычэрына, 1 GPS каардыныты : 53.911487, 27.562190	Мемарыяльн ая дошка Чычэрыну Георгію Васільевічу	Гэта вуліца названа іменем Георгія Васільевіча Чычэрына, выдатнага савецкага дзяржаўнага дзеяча і дыпламата	1982 год	Скульптар: Кандрацьеў М.І.	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 11.08.1977 № 318
71.		г.Мінск вул. Чычэрына, 2 GPS каардыныты : 53.91141, 27.56278	Мемарыяльн ая дошка Мазанік Алене Рыгораўне	У гэтым доме жыла ўдзельніца Мінскага антыфашысцкага падполля ў гады Вялікай Айчыннай вайны, Герой Савецкага Саюза, заслужаны работнік культуры БССР Алена Рыгораўна Мазанік	2008 год	Скульптар: Крывашэй І.Н.	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 11.06.2001 № 54р

72.		г.Мінск вул. Шчадрына, 46а GPS каардыныты : 53.933863, 27.550952	Мемарыяльн ая дошка Мачулькі Раману Навумавічу	Агульна адукацыйная сярэдняя школа № 104 г.Мінска носіць імя аднаго з арганізатараў і кіраўнікоў камуністычнага падполля і партызанскага руху на Беларусі ў гады Вялікай Айчыннай вайны, Героя Савецкага Саюза Рамана Навумавіча Мачульскага	-	-	Уласнік - ДУА "Сярэдняя школа №104 імя Р.М.Мачульс кага г.Мінска". Балансатрым альнік - ДУА "Сярэдняя школа №104 імя Р.М.Мачульс кага г.Мінска".	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 27.12.2005 № 105
73.		г.Мінск вул. Я.Купалы, 23 GPS каардыныты : 53.905700, 27.564104	Мемарыяльн я дошка Шарко Мікалаю Піліпавічу	У гэтым доме жыў Герой Савецкага Саюза, заслужаны работнік Сацыяльнага забеспячэння РБ, старшыня Цэнтральнага праўлення Беларускага грамадства глух іх Мікалай Піліпавіч Шарко	2008 год	-	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 22.12.1997 № 1167
74.		зялёная зона бульвара Шаўчэнкі (на персячэнні бульвара Шаўчэнкі і вуліцы Веры Харужай) GPS каардынаты: 53.923511, 27.555831	Мемарыяльн ы знак, прысвечаны Тарасу Шаўчэнкі		-	-	Балансатрым альнік - УП «Рамаўтадар Цэнтральнага раёна г.Мінска»	-	-	
75.		г.Мінск плошча	Мемарыяльн ая дошка	У гэтым будынку ў 1917 годзе праходзіла 1-я	1970 год	Аўтар: Міхайлоўскі	Уласнік - КУП	-	-	Рашэнне Мінгарвык

		Свабоды, 4 GPS каардынаты: 53.903429, 27.554625	«1-я Паўночна- Заходняя абласная канферэнцыя РСДРП»	Паўночна- Заходняя абласная канферэнцыя РСДРП, якая выбрала Паўночна- Заходні абласны камітэт РСДРП, і 5-7 кастрычніка 2-я Паўночна- Заходняя абласная канферэнцыя РСДРП, якая выпрацавала план падрыхтоўкі Сацыялістычнай рэвалюцыі і ўзяцця ўлады Саветаў у Беларусі		В.Ф.	«Мінская спадчына». Балансатрым альнік - КУП «Мінская спадчына».			анкама ад 21.04.1987 № 137
76.		г.Мінск плошча Свабоды, 4 GPS каардынаты : 53.904225, 27.555390	Мемарыяльн ая дошка Шменкелю Фрыцу	Надпіс на памятнай дошцы: "У гэтым будынку ў лютым 1944 года быў прысуджаны да смяротнага пакарання фашысцкімі катамі актыўны ўдзельнік антыфашысцкай барацьбы нямецкі грамадзянін Фрыц Шменкель. За гераізм у барацьбе з нямецка-фашысцкімі захопнікамі ўзнагароджаны Героя Савецкага Саюза".	2008 год	Скульптар: Янушкевіч В.Я.	Уласнік - КУП «Мінская спадчына». Балансатрым альнік - КУП «Мінская спадчына».	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 16.09.1982 № 324
77.		г.Мінск плошча Свабоды, 7 GPS каардынаты: 53.9029, 27.5549	Мемарыяльн ая дошка “Працоўна- сялянскі з’езд Беларусі”	У гэтым будынку 3 студзеня 1919 года размяшчаўся Часовы Рабоча-сялянскі Урад Беларусі і пазней Прызідыум ЦВК БССР	1965 год	-	Уласнік - ДУА “Рэспублікан ская гімназія- каледж пры Беларускай дзяржаўнай акадэміі музыкі”. Балансатрым альнік - ДУА “Рэспублікан ская гімназія- каледж пры Беларускай дзяржаўнай акадэміі музыкі”.	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 21.04.1987 № 137

78.		г.Мінск плошча Свабоды, 7 GPS каардыныты : 53.90287, 27.55491	Мемарыяльн ая дошка Мураўёву Мікіце Міхайлавічу	У 1821-1822 гг. гэты будынак наведваў кіраўнік Паўночнага таварыства дзекабрыстаў Мураўёў Мікіта Міхайлавіч	-	Скульптар: Вакар С.М.	Уласнік - ДУА “Рэспублікан ская гімназія- каледж пры Беларускай дзяржаўнай акадэміі музыкі”. Балансатрым альнік - ДУА “Рэспублікан ская гімназія- каледж пры Беларускай дзяржаўнай акадэміі музыкі”	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 30.06.1976 № 12/8-51
79.		г.Мінск плошча Свабоды, 13/2 GPS каардыныты : 53.9038, 27.5550	Мемарыяльн ая дошка Пакхлябасву Мікалаю Васільевічу	У гэтым доме ў дні акупацыі Мінска працаваў Мікалай Васільевіч Пакхлябаеў – удзельнік Мінскага антыфашысцкага падполля, адзін з арганізатараў аперацыі 22.09.1943 г. па знішчэнні фашысцкага гаўляйтэра. Загінуў у засценках гестапа	1983 год	Скульптар: Кандрацьеў М.І.	Уласнік - КУП «Мінская спадчына». Балансатрым альнік - КУП «Мінская спадчына»	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 30.08.2007 № 1989
80.		г.Мінск плошча Свабоды, 13/2 GPS каардынаты: 55.828819, 37.450890	Мемарыяльн ая дошка “Пакхлябаеў Міхаіл Васільевіч”	Быў удзельнікам менскага антыфашысцкага падполля і адным з арганізатараў аперацыі па знішчэнні фашысцкага аглядальніка. Беларускія падпольшчыкі ўнеслі вялікі ўклад у барацьбе за свабоду сваёй Радзімы.	2015 год	-	Уласнік - КУП «Мінская спадчына». Балансатрым альнік - КУП «Мінская спадчына»	-	-	

81.		г.Мінск плошча Свабоды, 17 GPS каардынаты: 53.903276, 27.554904	Мемарыяльн ая дошка Жур Уладзімір Макаравіч	Заслужаны будаўнік БССР Жур Уладзімір Макаравіч, заснавальнік і кіраўнік інстытута “Белпрампраект” з 1944 па 1977 год	-	-	Уласнік - КУП «Мінская спадчына». Балансатрым альнік - КУП «Мінская спадчына»	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 21.06.2007 № 1381
82.		г. Мінск плошча Свабоды, 23 GPS каардынаты: 53.903820, 27.555985	Мемарыяльн ая дошка Калінін Міхаіл Іванавіч	20.06.1919 г. на плошчы Свабоды на мітыngu школьнікаў працоўных школ выступаў Старшыня ВЦІК М.І.Калінін	-	-	Уласнік - КУП «Мінская спадчына». Балансатрым альнік - КУП «Мінская спадчына»	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 13.03.1975 № 96
83.		г.Мінск плошча Свабоды, 23 GPS каардынаты: 53.9038, 27.5557	Мемарыяльн ая дошка “Тышкевіч, Манюшка, Лучына”	Тут у 1803 г. была адкрыта Мінская гімназія, у якой у розныя часы вучыліся: Томаш Зан (1796-1855 гг.), Яўстафій Тышкевіч (1814- 1873 гг.), Станіслаў Манюшка (1819-1872 гг.), Уладзімір Спасовіч (1829-1906 гг.), Бенядзікт Дыбоўскі (1833- 1930 гг.), Аляксандр Ельскі (1834-1916 гг.), Антон Трусаў (1835-1886 гг.), Іван Гольц- Мелер (1842-1871 гг.), Янка Лучына (1851-1897 гг.), Нікалай Мінскі (1855-1937 гг.), Эдуард Пякарскі (1858- 1934 гг.), кЯдвігін Ш. (А.Лявіцкі) (1868-1922 гг.)	1989 год	-	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Мінская спадчына»	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 03.11.1988 № 280

84.		г.Мінск праспект Машэрава, 1 GPS каардыныты : 53.8998, 27.5684	Мемарыяльн ая дошка Машэраў Пётр Міронавіч	Праспект названы іменем выдатнага партыйнага і дзяржаўнага дзеяча Беларусі, Героя Савецкага Саюза, Героя Сацыялістычнай працы Пятра Міронавіча Машэрава	-	-	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 01.09.1981 № 325, Рашэнне Мінгарвык анкама ад 24.08.2006 № 1720
85.		г.Мінск праспект Машэрава, д. 76 GPS каардыныты : 53.912878, 27.533442	Мемарыяльн ая дошка Герасіменка Аляксандр Міхайлавіч	У памяць беларускага дзяржаўнага дзеяча	2023 год	-	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 21.10.2021 № 3148
86.		г.Мінск праспект Машэрава, 78 GPS каардыныты : 53.877179, 27.480246	Мемарыяльн ая дошка Янка Брыль	У гэтым доме жыў народны пісьменнік Янка Брыль	2007 год	Скульптар: Таўлай В.П.	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 22.11.2008 № 2808

87.		г.Мінск пр-т Незалежнасці, 19 GPS каардынаты: 53.899960, 27.556989	Мемарыяльная дошка “Уладзімір Іосіфавіч Уладзімірскі”	Надпіс на таблічцы: "У гэтым доме з 1951 - 1971 гг. жыў народны артыст СССР Уладзімір Іосіфавіч Уладзімірскі".	-	-	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрымальнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	
88.		г.Мінск праспект Незалежнасці, 19 GPS каардынаты: 53.900165, 27.557476	Мемарыяльная дошка Жыновіч Іосіф Іосіфавіч	У гэтым доме жыў у 1951-1974 гадах народны артыст СССР, прафесар Іосіф Іосіфавіч Жыновіч (Жыновіч)	-	-	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрымальнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвыканкама ад 25.04.1974 № 167
89.		г.Мінск праспект Незалежнасці, 19 GPS каардынаты: 53.900165, 27.557476	Мемарыяльная дошка Корш-Саблін Уладзімір Уладзіміравіч	У гэтым доме з 1951 па 1974 год жыў выдатны дзеяч савецкага кінамастацтва, народны артыст СССР Уладзімір Уладзіміравіч Корш-Саблін	-	-	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрымальнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвыканкама ад 13.04.1975 № 90

90.		г.Мінск праспект Незалежнасці, 19 GPS каардыныты : 53.899960, 27.556989	Мемарыяльная дошка Рагавы Павел Пракопавіч	У гэтым доме з 1960 па 1985 гг. жыў і працаваў выдатны беларускі вучоны-глебазнаўца, акадэмік Павел Пракопавіч Рагавы (1895-1985 гг.)	1988 год	Скульптар: Кандрацьеў М.І.	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрымальнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	
91.		г.Мінск праспект Незалежнасці, 19 GPS каардыныты : 53.899960, 27.556989	Мемарыяльная дошка Саўчанка Аркадзій Маркавіч	У гэтым доме жыў народны артыст СССР і БССР Аркадзій Маркавіч Саўчанка	-	-	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрымальнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвыканкома ад 14.09.2006 № 1854
92.		г.Мінск праспект Незалежнасці, 19 GPS каардыныты : 53.899960, 27.556989	Мемарыяльная дошка Станюта Стэфанія Міхайлаўна	У гэтым доме ў 1951-1969 гг. жыла народная артыстка Беларусі і СССР Стэфанія Міхайлаўна Станюта	2003 год	Скульптар: Слабодчыкаў У.І.	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрымальнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	

93.		г.Мінск праспект Незалежнасці, 31 GPS каардынаты: 53.915468, 27.581566	Мемарыяльная дошка «Цагліны з дому Паўлава ў Валгаградзе»	Пры будаўніцтве гэтага будынка ў чэрвені 1952 г. У яго фундамент былі закладзены цэглы з легендарнага дома Паўлава горада-героя Валгаграда	1952 год	Архітэктар: Лаўроў Г.Л.	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрымальнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	
94.		г.Мінск праспект Незалежнасці, 31а GPS каардынаты: 53.906915, 27.571439	Мемарыяльная дошка «1-ы з'езд Расійскай Сацыял-Дэмакратычнай працоўнай партыі (РСДРП)»	1-ы Устаноўчы з'езд РСДРП адбыўся ў Мінску 1-3 сакавіка 1898 г. (13-15 сакавіка па новым стылі). Гэта была нелегальная з'езд, у якім удзельнічалі 9 дэлегатаў ад шасці марксісцкіх арганізацый. На з'ездзе было абвешчана стварэнне партыі, а таксама прыняты Маніфест РСДРП.	1923 год	Архітэктар: Драздоў М.В.	Уласнік - філіял "Дом-музей І з'езда РСДРП" ДУ "Нацыянальны гістарычны музей Рэспублікі Беларусь". Балансатрымальнік - філіял "Дом-музей І з'езда РСДРП" ДУ "Нацыянальны гістарычны музей Рэспублікі Беларусь"	-	-	Рашэнне Мінгарвыканкома ад 21.04.1987
95.		г.Мінск пр-т Незалежнасці, 39 GPS каардынаты: 53.910134, 27.576465	Мемарыяльная дошка «Саўчанка Аркадзій Маркавіч»	Саліст Беларускага тэатра оперы і балета. Партыі: Яўген Анегін, Ялецкі, Фігара, Рыгалета; Дзі Луна ("Трубадур"), Малатэста ("Дон Паскуале" Даніцэці), Тэльрамунд ("Лоэнгрын"), Дон Жуан; Лістрат («Убуру»), Фердынанд («Заручыны ў манастыры»), Апанас («Алеся» Цікоцкага), Лагоўскі («Ясны світанак» Турэнкава), Лявон Бурак («Калочая ружа» Семяняка),	2014 год	Скульптар: Занковіч В.П.	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрымальнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага	-	-	

				Ляўчук («Сцежкай жыцця» Вагнера), Максім («Зорка Венера» Семяняка, 1-е выкананне, 1970), Фоскары («Джордано Бруно» Картэса, 1-е («Сівая легенда» Смольскага, 1-е выкананне, 1978). Гастраляваў за мяжой.			раёна» г.Мінска			
96.		г.Мінск праспект Пераможцаў, 1/2 GPS каардынацыі: 53.905764, 27.551644	Мемарыяльная дошка Арлоў Дзмітрый Аляксеевіч	У гэтым доме жыў вядомы актёр, рэжысёр, педагог, народны артыст БССР Дзмітрый Аляксеевіч Арлоў (1903-1969)	2009 год	Аўтар: Шаціла А.В.	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрымальнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвыканкома ад 27.02.2009 № 390
97.		г.Мінск праспект Пераможцаў, 3 GPS каардынацыі: 53.906490, 27.550970	Мемарыяльная дошка памяці футбаліста і трэнера Уладзіміра Іванавіча Жураўля	У памяць з надпісам: “У гэтым доме пражыў Журавель У.І. Чалавек, Футбаліст, Трэнер з вялікай літарай. Сапраўдны Дынамавец”	2021 год	-	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрымальнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвыканкома ад 05.08.2021 №2358

98.		г.Мінск праспект Пераможцаў , 3 GPS каардынаты: 53.906490, 27.550970	Ме марыяльная дошка Ніканчыкаў Аляксей Уладзіміравіч	Мемарыяльная дошка памяці заслужаны майстар спорту СССР	2024 год	-	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 14.04.2022 № 1035
99.		г.Мінск праспект Пераможцаў , 3 GPS каардынаты: 53.906490, 27.550970	Мемарыяльн ая дошка Янкоўскі Расціслаў	У гэтым доме з 1965 па 2016 гг. жыў народны артыст СССР (1930- 2016)	2024 год	Скульптар: Філіповіч Я.А., Архітэктар: Дыдышка А.І.	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 06.07.2023 № 2604
100.		г.Мінск, праспект Пераможцаў , 39 GPS каардынаты: 53.913995, 27.535942	Мемарыяльн ая дошка ў гонар Дабралюбава Ігара Міхайлавіча	Уяўляючы сабой металічную таблічку з яго барэльефам або партрэтам, якая паказвае на яго заслугі перад беларускай музычнай культурай (беларускаму кампазітару, піяністу).	1985 год	Скульптар: Прохараў А.В., Астафьеў Э.Б., Азгур З.І., Зосімавіч І.М.	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна»	-	-	

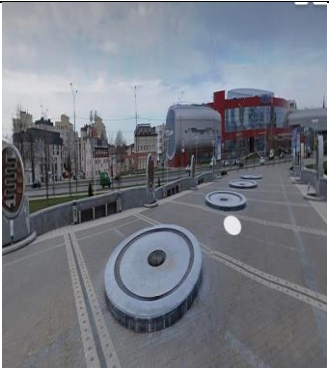
							г.Мінска			
101.		г.Мінск праспект Пераможцаў , 51 GPS каардыныты : 53.917597,27.532286	Мемарыяльн ая дошка Малышаў Фёдар Аляксеевіч	У гэтым доме жыў Герой Савецкага Саюза Малышаў Фёдар Аляксеевіч	-	-	г.Мінска. Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 09.02.1971 № 27/5-21
102.		г.Мінск праспект Пераможцаў, 53 GPS каардыныты: 53.922097, 27.531745	Мемарыяльн ая дошка Каландзенак Анатолій Іосіфавіч	Музыкант-флейтыст, педагог, заслужаны дзеяч культуры Беларусі	2016 год	Скульптар:. Брылон В.Г.	г.Мінска. Уласнік - КУП «Жыллёва- рамонтнае эксплуатацы йнае аб'яднанне Цэнтральнага раёна г.Мінска». Балансатрым альнік - КУП «Жыллёва- рамонтнае эксплуатацы йнае аб'яднанне Цэнтральнага раёна г.Мінска».	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 05.05.2016 № 1226
103.		г.Мінск праспект Пе раможцаў, 5 4/1 GPS каардыныты : 57.916174, 27.534887	Мемарыяльн ая дошка Макаед Мікалай Аляксандрав іч	Макаед Мікалай Аляксандравіч, вядомы беларускі дзяржаўны дзеяч. Жыў у гэтым доме ў 1993-2017 гг.	-	-	г.Мінска. Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 28.06.2018 № 2187

							гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска			
104.		г.Мінск проспект Пераможцаў , 61/1 GPS каардынаты: 53.924537, 27.517688	Мемарыяльн ая дошка «Ваярам- сапёрам»	Прысвячаецца афіцэрам інжынерных войскаў, памяці воінам, якія аддалі жыцці на карысць нашай Айчыны. Стала добрай традыцыяй збірацца на гэтай пляцоўцы прадстаўнікам розных пакаленняў інжынерных войск.	1975 год	Скульптар: Кулон С.	Уласнік – ЗАТ "Атлант". Балансатрым альнік - ЗАТ "Атлант".	-	-	
105.		Урочышча Дразды, паміж вул. Нававіленска я Даўгінаўскім трактам GPS- каардынаты: 53.949206, 27.536175	Мемарыяльн ы камень «Савецкім ваеннапалон ным»	На гэтым месцы ў канцы чэрвеня 1941г. нямецка- фашысцкімі захопнікамі быў створаны канцэтрацыйны лагер, у якім утрымліваліся дзясяткі тысяч савецкіх грамадзян і ваеннапалонных	1996 год	Архітэктар: Палак В.	Балансатрым альнік - УП «Зелянбуд Цэнтральнага раёна г.Мінска»	713Д00029 4	5333	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 10.02.1994 №86
106.		г.Мінск, вул. Ціміразева, 86 GPS- каардынаты: 53.9276, 27.4811	Мемарыяльн ы комплекс «Масюкоўшч ына»	Стэла, пад ірваны камень. Помнік-манумент: сцяна з каменю даўжынёй -20м., шырынёй- 2м, вышынёй -5 м. На фасадзе галоўнай сцяны помніка на беларускай мове надпіс “Сучаснікі і патомкі, схіліце галовы. Тут спяць вечным сном тыя, хто не стаў на калені перад ворагам», і дата 1941-1945. Зверху вянок, у цэнтры якога зорка, пад ім скрыжаваная зброя. Ніжэй надпіс: “ Тут знаходзіўся кантрацыйны лагер, дзе загінула больш за 80000тысяч савецкіх людзей”. Перад галоўнай сцяной гарыць Вечны агонь.	1958 год	Аўтар: Волчак В.І.	Уласнік - УП “Спецыялізав аны камбінат камунальна- бытавога абслугоўванн я. Балансатрым альнік - УП “Спецыялізав аны камбінат камунальна- бытавога абслугоўванн я.	713Д00014 6	1154	Пастанова Міністэрст ва культуры Рэспублікі Беларусь ад 26.03.2026 №31

				Памеры: плошча - 1,4058га						
107.		г.Мінск, скрыжаванне вул. Чарвякова і Старавіленскага тракта GPS-каардынаты: 53.9272, 27.5501	Мемарыяльны комплекс «Тэрыторыя былых брацкіх магіл часоў Першай сусветнай вайны» «Мінскія брацкія ваенныя могілкі 1914-1918гадоў»	Тэрыторыя з трох бакоў абнесена металічнай ажурнай агароджай на граніце. Паміж пралётамі стаяць гранёныя слупы. З чацвёртага боку агароджана металічнымі ланцугамі. Тры ўваходы. Цэнтральны ўваход створаны скульптурнымі анёламі. У цэнтры комплекса знаходзіцца капліца. Памеры: плошча-1,6679га	2011 год	Архітэктар: Дзятко М.М.	Уласнік - УП «Спецыялізаваны камбінат камунальна-бытавога абслугоўвання. Балансатрымальнік - УП «Спецыялізаваны камбінат камунальна-бытавога абслугоўвання».	713Д000004	7361	
108.		г.Мінск, праспект Пераможцаў, 2 GPS-каардынаты: 53.90815, 27.50544.	Меморыял ахвярам трагедыі на Нямізе	Абліцаваны плітамі з чырвонага і чорнага граніта, на памяць аб ахвярах трагедыі ўстаноўлены 53 кветкі з бронзы (40 роз і 13 цюльпанаў), плошчай 49 м²	2002 год	Аўтар: Ждоба М.Ф., Лаўрэцкі Г.А., Буралкін Г.В.	Балансатрымальнік - УП «Рамаўтадар Цэнтральнага раёна г.Мінска»	-	-	

109.		г.Мінск, вул. Азізава, 6 GPS- каардынаты: 53.9288, 27.5516	Роспіс у гонар Героя Савецкага Саюза Дамула Азізава	На тэрыторыі ДУА «Сярэдняя школа № 35 г.Мінска імя Героя Савецкага Саюза Д. Азізава» адбылося ўрачыстае адкрыццё роспісу, прысвечанага Дамула Азізаву — савецкаму салдату, сыну таджыцкага народа, удзельніку вызвалення Беларусі ад нямецка- фашысцкіх захопнікаў.	2025 год	Аўтар: Шкуратаў Д.П.	Уласнік- Упраўленне па адукацыі Цэнтральнага раёна г.Мінска. Балансатрым альнік - Упраўленне па адукацыі Цэнтральнага раёна г.Мінска.	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 04.12.2025 № 5046
110.		г.Мінск, ул. Выгоцкага, 1 GPS каардынаты: 53.956438, 27.536445	Роспіс «Генерал арміі СССР Антоніў Аляксей Инакенцьевіч »	Роспіс генералу арміі СССР Аляксею Инакенцьевічу Антонаву быў адкрыты ў Мінску на вуліцы Выгоцкага ў чэрвені 2024 года. Ён прысвечаны знакамітаму савецкаму ваеначальніку, аднаму з галоўных распрацоўшчыкаў аперацый Вялікай Айчыннай вайны, начальніку Генеральнага штаба Чырвонай Арміі ў 1945–1946 гадах і першаму начальніку Штаба Аб'яднаных узброеных сіл краін Варшаўскай дамовы.	2024 год	Аўтар: Шкуратаў Д.П.	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска.	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 03.04.2025 №1288
111.		г.Мінск, ул. Навінкаўска я, 2 GPS каардынаты: 53.957726, 27.537460	Роспіс «Будучае Беларусі ў тваіх руках»	Арт-аб'ект уяўляе сабой стылізаваную карту Беларусі з фразай «Будучыня Беларусі ў тваіх руках». Карту падтрымліваюць тры рукі: дзіцячая, жаночая і мужчынская, сімвалізуючы пераемнасць пакаленняў і агульную адказнасць за будучыню краіны. На іх запясцях - брэндавыя бранзалеты БРСМ.	2025 год	Аўтар: ГА «БРСМ»	Уласнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска. Балансатрым альнік - КУП «Жыллёвая камунальная	-	-	

							гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска.			
112.		г.Мінск, ул. Кахоўская, 49 GPS каардынаты: 53.929669, 27.564355	Памятнік «Работніца камунальнай гаспадаркі»	Гэта бронзавая скульптура мінскай дворнічыхі, якая сімвалізуе звычайнага работніка ЖКГ, натхнёная рэальным прататыпам, і ўвасабляе працу людзей, якія адказваюць за чысціню і парадак у горадзе. Гэта не знакаміты манумент «Працоўны і калгасніца», а лакальны помнік, які кантрастуе па маштабе і прызначэнні, але падобны ў ідэі ўшанавання працоўных, хоць і ў зусім іншай, сціплай форме.	2010 год	Скульптар: Руткоўскі У., архітэктар: Жылінскі А.А.	Уласнік - ОАО «Банк Дабрабыт». Балансатрым альнік - ОАО «Банк Дабрабыт»	-	-	
113.		г.Мінск, сквер 80- годдзя Перамогі на скрыжаванні вул. Кальварыйс кай і М. Танка GPS каардынаты: 53.907742, 27.535421	Памятны знак у гонар менскіх падпольшчы каў	Уяўляе сабой стэлу з бетону, якая паказвае разваліны Мінска. На ёй размешчаны бронзавыя выявы трох фігур. На вонкавым баку надпіс: "Мінскаму падполлю прысвячаецца"	2025 год	Аўтар: Логвін С.А., студэнткі Беларускай дзяржаўнай акадэміі мастацтваў Анастасіі Сіпач	Уласнік - УП «Зелянбуд Цэнтральна га раёна г.Мінска». Балансатры мальнік - УП «Зелянбуд Цэнтральна га раёна г.Мінска».	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 27.11.2025 №4911

114.		г.Мінск, музейна- паркавы комплекс Перамога GPS- каардынаты: 53.91689, 27.541315	Памятны знак «Жывая памяць удзячны пакаленняў»	Серыя помнікаў, створаных па ініцыятыве дабрачыннага фонду беларускага паралімпійца і грамадскага дзеяча Аляксея Талая. Галоўная асаблівасць манументаў у тым, што ў іх сплаў дабаўлены тысячы савецкіх і сучасных манет, якія прыносілі сем'і з розных краін у знак памяці і падзякі.	2022 год	-	Балансатрым альнік - УП «Рамаўтадар Цэнтральнага раёна г.Мінска»	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 19.05.2022 №1498
115.		г.Мінск, праспект Пераможцаў, 111 GPS- каардынаты: 53.9388, 27.4815	Памятныя знакі на алеі алімпійскай славы	Памятная пліта "Алея Славы". На пліце напісана: "Закладзена ў гонар подзвігу Савецкага народа ў Вялікай Айчынай вайне 1941-1945 гг."	2010 год	-	Балансатрым альнік - УП «Рамаўтадар Цэнтральнага раёна г.Мінска»	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 24.12.2009 № 3116
116.		г.Мінск, Старавіленскі і тракт, 41 GPS- каардынаты: 53.924824, 27.543928	Памятны знак «Сімвал дзіцячага славянскага сяброўства»	Матэрыял : бронза, метал. Тэхніка:ліццё Вышыня:3-3,3 Разліковая вага: 450 кг Унутры бронзавай скульптуры –сталёны каркас. Знізу з падставы пастамента выходзяць швелеры 50 см для замацавання з бетоннай падушкай	2009 год	Скульптар: Левін Л.М.	Уласнік - Установа адукацыі "Мінскі дзяржаўны палац дзяцей і моладзі". Балансатрым альнік - Установа адукацыі "Мінскі дзяржаўны палац дзяцей і моладзі".	-	-	

117.		г.Мінск Даўгінаўскі тракт, 152 GPS каардынаты: 53.954584, 27.541251	Помнік у знак памяці і павагі чалавечай годнасці пацыентаў псіхіятрычна й бальніцы і працоўнай калоніі Навінкі, забітых нацысцкімі акупантамі ў 1941 годзе	Помнік у знак памяці і павагі чалавечай годнасці пацыентаў псіхіятрычнай бальніцы і працоўнай калоніі Навінкі, забітых нацысцкімі акупантамі ў 1941 годзе	2011 год	Скульптар: Левін Л.М., архітэктар: Мілавідаў І.М..	Уласнік - ГУ “РНПЦ псіхічнага здароўя”. Балансатрым альнік -- ГУ “РНПЦ псіхічнага здароўя”.	-	-	
118.		г.Мінск вул. Заслаўская GPS- каардынаты: 53.5435, 27.3233	Помнік ахвярам гітлераўскага генацыда «Яма» «Апошні шлях»	Помнік створаны на месцы ямы, дзе 2 сакавіка 1942 г. нацысты расстралялі вязняў мінскага гета, аднаго з буйнейшых у Еўропе. Асноўны элемент помніка - бронзавая скульптурная кампазіцыя "Апошні шлях". Размешчана ўздоўж лесвіцы, якая вядзе ў яму да цэнтру мемарыяла. Уяўляе з сябе групу асуджаных пакутнікаў, якія спускаюцца на дно ямы. 27 фігур, нібы безаблічныя і маўклівыя цені, пакорна спускаюцца насустрач смерці. На дне ямы знаходзіцца абеліск з чорнага граніту, пастаўлены ў 1947 г. На ім на рускай мове і ідыш напісаны памятныя словы: "Светлая памяць на светлыя времена пяти тысячам евреев, погибших от рук лютых врагов человечества - фашистско-немецких злодеев. 2.03.1942 г.". Дно ямы выкладзена чорнай брусчаткай. У склад мемарыяла ўваходзяць асяя "Праведнікаў свету" з	1947 год, 2000 год	Архітэктар: Левін Л.М. скульптар: Фінскі А.М., Палак Э.	Балансатрым альнік - УП «Рамаўтадар Цэнтральнага раёна г.Мінска»	713Д00003 5	7829	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 02.04.2015 № 852

				пасаджанымі дрэвамі ў гонар грамадзян Беларусі, якія ратавалі яўрэйскія сем'і ў гады вайны, дэкаратыўны элемент - мініора, на якой словы падзякі ўсім тым, з чыёй дапамогай быў створаны помнік.						
119.		г.Мінск, вул. Камуністыч ная GPS каардынаты: 53.913354, 27.560493	Помнік супрацоўніка м Міністэрства ўнутраных спраў Рэспублікі Беларусь	Прысвечаны памяці загінуўшым пры выкананні супрацоўнікам і вайскоўцам МУС. Помнік уяўляе сабой статуя шчыта і мяча з сімволікай МУС як напамін звычайным людзям аб подзвігах супрацоўнікаў МУС.	2003 год	Скульптар: Дранец А.В., Антановіч. В.В.	Балансатрым альнік - КУП “Рамаўтадор Цэнтральнага раёна г.Мінска”	-	-	
120.		г.Мінск, вул. Кірыла і Мяфодзія, 3 GPS- каардынаты: 53.90296, 27.556447	Помнік Мітрапаліту Філарэту (Вахrameеву Кірылу Варфаламеев ічу), Герою Беларусі, першаму Патрыярхам у Экзарху ўсёй Беларусі	Помнік выяўляе мітрапаліта Філарэта, які сустрэае і бласлаўляе жыхароў Мінска Крыжам Еўфрасінні Полацкай. Патрыяршы экзарх апануты ў царкоўную неслужэбную вопратку — манцію і клубук. Левай рукой он абапіраецца на архіерэйскі посах. Адметнасцю вопраткі з'яўляецца тое, што на клубуку адлюстраваны шасціканцовы полацкі крыж, а не традыцыйны чатырохканцовы.	2021 год	Скульптар: Хацяноўскі А.К.	Балансатрым альнік - УП "Рамаўтадар Цэнтральнага раёна г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 14.10.2021 №3064

121.		г.Мінск вул. Рэвалюцыйна ая, 2 GPS каардынаты: 53.903869, 27.554379	Помнік Гарэцкаму Максіму Іванавічу	Мемарыяльны знак з памятнай дошкай, усталяваны на рагу будынка па вуліцы Рэвалюцыйнай, 2, прысвечаны вядомаму беларускаму пісьменніку і класіку нацыянальнай прозы	1993 год	Скульптар: Рыжанкоў Н.А. архітэктар: Казакоў Ю.І.	Уласнік - КУП «Мінскаблдар строй» Балансатрым альнік - КУП «Мінскаблдар строй»	-	-	Пастанова Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 15.01.1993 № 843
122.		г.Мінск парк імя Янкі Купалы GPS- каардынаты: 56.906944, 27.565556	Помнік Янкі Купалы	Манумент, які з'яўляецца адным з найбольш вядомых у Беларусі. Існуе некалькі такіх помнікаў, але самы вядомы размешчаны на праспекце Незалежнасці ў Менску. Ён адлюстроўвае паэта ў поўны рост, які сядзіць на лаўцы, у задумнай позе.	1972 год	Скульптар: Заспіцкі А.М., Гумілеўскі Л.М.	Балансатрым альнік -УП "Рамаўтадар Цэнтральнага раёна г.Мінска"	712Ж00009 4	-	Пастанова Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 14.05.2007 № 578
123.		г.Мінск пл. Парыжскай Камуны, 1 GPS- каардынаты: 53.910355, 27.559290	Помнік Максіму Багдановічу	Бронзавая скульптура вышынёй каля (4,5) метраў, устаноўленая ў Мінску ў 1981 годзе. Ён паказвае паэта са скрыжаванымі на грудзях рукамі і букетам васількоў у правай руцэ, на пастаменце з чырвонага граніту. Помнік размешчаны ў скверы на плошчы Парыжскай Камуны, недалёка ад Нацыянальнага акадэмічнага Вялікага тэатра оперы і балета і месца нараджэння паэта.	1981 год	Скульптар: Вакар С.М., архітэктар: Казакоў Ю.І., Маскалёвіч Л.В.	Балансатрым альнік -УП "Рамаўтадар Цэнтральнага раёна г.Мінска"	712Ж00021 1	-	Пастанова Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 14.05.2007 № 578
124.		г.Мінск, праспект Пераможцаў, 105 GPS- каардынаты 53.893895, 27.547631	Помнік выкладчыкам і студэнтам , загінуўшым у гады Вялікай Айчыннай вайны	Гранітны абеліск, на якім запісаны імёны студэнтаў і выкладчыкаў, якія гераічна змагаліся і загінулі ў гады Вялікай Айчыннай вайны 1986 год Гранітны камень Шырыня-130см Вышыня- 180 см Глыбіня -115см	-	-	Уласнік - Установа адукацыі “ Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт фізічнай культуры”. Балансатрым альнік -	-	-	

							Установа адукацыі “Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт фізічнай культуры”			
125.		г.Мінск сквер імя Марата Казея GPS- каардынаты: 53.914041,27 .568461	Помнік Марату Казею	Вядомыя мемарыялы ў Мінску, размешчаны ў цэнтры аднайменнага парка (былога Піянерскага), прысвечаны юнаму піянеру-герою Вялікай Айчыннай вайны, які загінуў у баі, падарваўшы сябе гранатай разам з ворагамі.	1959 год	Архітэктар: Валчак В.М.	Уласнік – ПКУП “Мінскзеленбуд”. Балансатрымальнік - УП “Рамаўтадар Цэнтральнага раёна г.Мінска”	712Ж000093	-	Постанова Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 14.05.2007 № 578

126.		г.Мінск, вул. Старавіленск ая,7 GPS- каардынаты: 53.909722, 27.554444	Помнік воінам- інтэрнацыялі стам	Матэрыял— ж/б маналіт, пакрыты меддзю Вышыня -12,60м, даўжыня- 7.80м Установа “Беларускі дзяржаўны музей гісторыі Вялікай Айчыннай вайны”	1996 год	Скульптар Паўлаў Ю.П..	Уласнік- УП «Зелянбуд Цэнтральнага раёна г.Мінска». Балансатрым альнік - Установа "Беларускі дзяржаўны музей гісторыі Вялікай Айчыннай вайны"	712Д00024 6	-	Пастанова Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 14.05.2007 № 578
127.		г.Мінск, вул. Старажоўска я GPS- каардынаты: 53.914528, 27.555222	Помнік А. С. Пушкіну	бронзавая скульптура паэта, устаноўленая на набярэжнай ракі Свіслач у 1999 годзе як падарунак Масквы да 200- годдзя з дня нараджэння паэта.	2000 год	Архітэктар: Арэхаў Ю.Р., Арэхаў Р.Р.	Балансатрым альнік - УП «Рамаўтадар Цэнтральнага раёна г.Мінска»	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 17.12.1999 № 1363

128.		г.Мінск Сцяпанаўскі сад GPS-каардынаты: 53.923333, 27.56	Помнік Тарасу Шаўчэнкі	Поўнафігурны помнік украінскаму паэту, пісьменніку і мастаку, размешчаны ў сталіцы Беларусі. Стварыў яго скульптар Віктар Ліпаўка. Гэта адзіны поўнафігурны помнік Шаўчэнку ў Беларусі.	2002 год	Аўтар: Грыцюк М. Сінькевіч Ю., Фужэнка А.С.	Балансатрымальнік - УП «Рамаўтадар Цэнтральнага раёна г.Мінска»	-	-	Распараджэнне Мінгарвыканкома ад 27.12.2001 № 1193Р
129.		г.Мінск Юбілейная плошча (скрыжаванне вул. Мельнікайтэ і вул. Ракаўская) GPS каардынаты: 53.905806, 27.541598	Помнік Мінскаму гета	На гэтым месцы ў 1941-1943 гг. нямецка-фашысцкія захопнікі стварылі гета для яўрэяў Мінска і яго ваколіц. У ім знаходзілася звыш 100 тыс. чалавек, у тым ліку і яўрэяў з многіх краін Еўропы. Амаль усе яны загінулі ў час пагромаў, былі растрэляны і спалены ў лагеры смерці Малы Трасцянец	1953 год	Аўтар: Петруль М.М.	Уласнік- УП «Зелянбуд Цэнтральнага раёна г.Мінска». Балансатрымальнік - УП «Зелянбуд Цэнтральнага раёна г.Мінска»	-	-	Рашэнне Мінгарвыканкома ад 10.02.1994 № 86
130.		г.Мінск, сквер Старасцінска я Слабада GPS- каардынаты: 57.174703, 24.8654757	Ратонда са скульптурнай кампазіцыяй “Купідон”	Крылаты хлопчык-амур з лукам. У класічных версіях выглядае засяроджаным, а ў больш сучасных можа быць як сувенірным, так і больш дэталізаваным.	2004 год	Аўтар: Яшэнка Л.П	Уласнік- УП «Зелянбуд Цэнтральнага раёна г.Мінска». Балансатрымальнік - УП «Зелянбуд Цэнтральнага раёна г.Мінска»	-	-	

131.		г.Мінск, праспект Пераможцаў, 31 GPS каардынаты: 53.912420, 27.538196	Серыя аўтарскіх дэкаратыўных керамічных пано у гатэлі “Планета”	Пано выкананы ў беражліва адноўленых аўтарамі традыцыйных для Беларусі тэхніках. Пры стварэнні гэтых пано выкарыстана ўнікальная тэхналогія апрацоўкі паліўнай керамікі, паліхромнага роспісу глазурамі і эмалямі, якая была распрацавана яшчэ ў 17 стагоддзі вялікім беларускім майстрам Сцяпанам Палубесам, які працаваў у Нова-Іерусалімскай Манаstryры Масквы.	2025 год	Аўтар: Байрачны Н.І., Буціна В.М., Дзятлава А.Я., Каткова С.С., Кузняцоў А.І., Прыешкін В.Г.	Уласнік-КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска Балансатрымальнік - КУП «Жыллёвая камунальная гаспадарка Цэнтральнага раёна» г.Мінска	712Ж000385	-	Пастанова Міністэрства культуры Рэспублікі Беларусь ад 31.12.2025 №154
132.		г.Мінск, вул.Заборскага, 2 GPS-каардынаты: 53.910827, 27.558039	Скульптура «Маленькі генерал»	Скульптура размешчана каля ўвахода ў МСБВ па адрасе: Рэспубліка Беларусь, г.Мінск Скульптура "Маленькі генерал" была створана з бронзы скульптарам Уладзімірам Жбанавым - пры ўдзеле будаўнічай кампаніі "Эльвіра" і з'яўляецца падарункам гарадскіх улад Мінскаму Сувораўскаму ваеннаму вучылішчу дая 55-годдзя. Устаноўлена каля ўвахода ў Мінскае сувораўскае ваеннае вучылішча 6 лістапада 2008 г. У скульптуры аўтар увасобіў свае дзіцячыя ўспаміны, калі ён любіў прымяраць бацькоўскую фуражку і мундзір Бацька скульптара быў падпалкоўнікам, удзельнікам Вялікай Айчыннай вайны	2008 год	Скульптар: Жбанов У.І.	Уласнік-Установа Адукацыі "Мінскае сувораўскае ваеннае вучылішча". Балансатрымальнік - Установа Адукацыі "Мінскае сувораўскае ваеннае вучылішча"	-	-	

133.		г.Мінск, музейна- паркавы комплекс Перамога GPS- каардынаты: 53.91689, 27.541315	Скульптура “Млыны Пярэспы”	Скульптура "Млыны Пярэспы" ў Мінску, уяўляе сабой кампазіцыю з двух элементаў: жорны і колы вадзянога млына адначасова. Яна сімвалізуе раку Пярэспу, якая калісьці была шырэйшая, а цяпер працякае пад зямлёй і больш падобная на ручай.	2011 год	Аўтар: Селіханаў К.У.	Уласнік- УП «Зелянбуд Цэнтральнага раёна г.Мінска». Балансатрым альнік - УП «Зелянбуд Цэнтральнага раёна г.Мінска»	-	-	
134.		г.Мінск, вул. Ракаўская, 236	Скульптура "Рукі, якія кормяць"	Скульптура створана ў рамках сумеснага праекта Беларускай дзяржаўнай акадэміі мастацтваў і камунальнага будаўніча- эксплуатацыйнага унітарнага прадпрыемства "Мінская спадчына"	2025 год	Скульптар: Кірдух І.І.	Уласнік- КУП «Мінская спадчына». Балансатрым альнік - КУП «Мінская спадчына».	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 12.06.2025 №2342
135.		г.Мінск, вул. Ракаўская, 25 GPS каардынаты: 53.904395, 27.546191	Скульптура «Беларускі дойлід»	Аўтар малюе з кварталам домікаў у руках, сімвалізуючы творцаў, якія стварылі аблічча гэтага раёна.	2025 год	Скульптар: Бірукоў Д.Д.	Уласнік- КУП «Мінская спадчына». Балансатрым альнік - КУП «Мінская спадчына».	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 12.06.2025 №2342

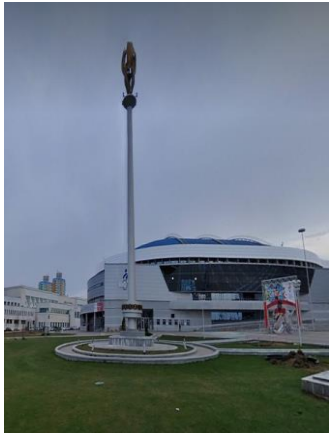
136.		г.Мінск, скрыжаван не праспектаП ераможцаў з праспектам Машэрава GPS- каардынаты: 53.915922,27 .538034	Скульптура на абеліску «Горад-герой Мінск	Скульптура на абеліску «Горад-герой Мінск	1985 год	Скульптар: Бембель А.А.	Балансатрым альнік - УП "Рамаўтадар Цэнтральнага раёна г.Мінска	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 25.08.2011 № 2554
137.		г.Мінск, вул. Старавіленска я, 7/1 GPS каардынаты: 53.909917, 27.554671	Скульптура “Ангел, які плача”	Мемарыял прысвечаны беларускім воінам- інтэрнацыяналістам, якія загінулі ў Афганістане ў 1979—1989 гадах.	1996 год	Аўтар: Паўлаў Ю.	Балансатрым альнік - КУП “Рамаўтадар Цэнтральнага раёна г.Мінска”	-	-	
138.		г.Мінск, Траецкае прадмесце GPS каардынаты: 53.907422, 27.555364	Скульптура “Беларусам Замежжа”	Скульптура ўяўляе сабой бронзавае кола, на якім лунае ручнік з нацыянальным арнамантам. Кола сімвалізуе сонца, зямное кола жыцця, рух наперад у напрамку ўмацавання назалежнасці і дабрабыту народа, імкненне да адзінства. Дыяметр кола каля 3 м., усталяваны на гранітным валуне.	2017 год	Аўтар: Фінскі А.М., Сардараў А.С.	Уласнік- КУП «Мінская спадчына». Балансатрым альнік - КУП «Мінская спадчына».	-	-	

139.		г.Мінск, тэрыторыя Палаца Незалежнасці GPS каардынаты: 53.927284, 27.524525	Скульптура «Беларусь гасцінная»	Скульптура "Беларусь гасцінная" знаходзіцца на тэрыторыі Палаца Незалежнасці, звернутай да праспекта Пераможцаў. Гэта бронзавая фігура дзяўчыны ў доўгай сукенцы, якая трымае ў руках зграю з сямі птушак. Шэсць птушак сімвалізуюць вобласці краіны, а сёмая, цэнтральная - Мінск. Дзяўчына, чый твар упрыгожаны вянком з васількоў, гасцінна сустракае гасцей рэзідэнцыі.	2013 год	Скульптар: Бандарэнка С.А.	Уласнік - ДУ "Галоўнае гаспадарчае ўпраўленне" Кіраўніцтва справамі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь. Балансатрым альнік - ДУ "Галоўнае гаспадарчае ўпраўленне" Кіраўніцтва справамі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.	-	-	
140.		г.Мінск, вул. Багдановіч а, 1 GPS- каардынаты: 53.9075, 27.556111	Скульптурная кампазіцыя Язэпу Драздовічу	Скульптурная кампазіцыя «Вечны вандроўнік» у Мінску ўстаноўлена ў гонар Язэпа Драздовіча, вядомага беларускага мастака, краязнаўца, этнографа і пісьменніка. Помнік адкрыты 6 жніўня 1993 года ў Траецкім прадмесці, на рагу вуліцы Максіма Багдановіча і Траецкай набярэжнай, каля ракі Свіслач.	1993 год	Скульптар: Голубеў І.У.,	Балансатрым альнік - УП «Рамаўтадар Цэнтральнага раёна г.Мінска»	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 06.10.1994 № 282

141.		г.Мінск, вул. Грыбаседава, 22 GPS- каардынаты: 53.680684, 23.817998	Скульптурна я кампазіцыя «Арфей»	На пляцоўцы перад галоўным уваходам у будынак музычнага коледжа імя Глінкі, да якога вядзе шырокая лесвіца, устаноўленая скульптурная кампазіцыя «Арфей». Бронзавая фігура юнака, які грае на арфе, вылучаецца прастай форм, выцягнутымі прапорцыямі, што надае сілуэту экспрэсію і адухоўленасць. Пластыка скульптуры супрацьстаіць геаметрычным формам будынка музычнага коледжа імя Глінкі, што робіць успрыманне яго рамантычна ўзнёслым. Бронза, 1,2*3,6*2,4 м.	1874 год	Скульптар Занковіч В.П.	Балансатрым альнік - УП «Рамаўтадар Цэнтральнага раёна г.Мінска»	-	-	
142.		г.Мінск, вул. Максима Багдановіча, 9А GPS- каардынаты: 53.90839, 27.556129	Скульптурна я кампазіцыя «Дзяўчынка з савой»	Помнік уяўляе сабой дзяўчынку, якая стаіць босай нагой на папараці і трымае ў руцэ саву. На лісце папараці ляжаць тры расквітнелыя бутоны, а каля яго сядзіць яшчарка. Адно крыло совы выгнута — яна як бы ахоўвае, абараняе ім дзяўчынку, а другое крыло шырока раскрыта. Помнік стаіць на вялікім валуне, побач з якім ляжаць яшчэ два, паменш..	2007 год	Скульптар: Зільбера Л.Б.	Уласнік- КУП «Мінская спадчына». Балансатрым альнік - КУП «Мінская спадчына».	-	-	

143.		г.Мінск, парк Перамогі GPS- каардынаты: 53.916892, 27.536774	Скульптурна я кампазіцыя «Дарога ў будучыню»	Метафарычная скульптура знаходзіцца ў парку Перамогі ў Мінску, Беларусь. Помнік складаецца з трох элементаў, якія паказваюць даваеннае жыццё, ваенны час і пасляваенны перыяд.	2015 год	Скульптар: Вайніцкі. П.У.	Балансатрым альнік - УП «Рамаўтадар Цэнтральнага раёна г.Мінска»	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 08.04.2014 № 874, ад 23.10.2014 № 2725, ад 18.12.2014 № 3293
144.		г.Мінск плошча Парыжскай Камуны 1 GPS- каардынаты: 53.98551, 27.560124	Скульптурна я кампазіцыя “Антракт”	Мастацкая кампазіцыя вельмі прыгожа паказвае фігуры стомленых балерын, якія прыселі адпачыць пасля спектакля ці рэпетыцыі	2008 год	Скульптар: Слабодчыкаў У.І.	Балансатрым альнік - УП «Рамаўтадар Цэнтральнага раёна г.Мінска»	-	-	
145.		г.Мінск плошча Парыжска й Камуны 1 GPS- каардынаты: 53.90965, 27.55908	Скульптурна я кампазіцыя “Балет”	Скульптурная кампазіцыя "Балет" знаходзіцца ў парку на Траецкай гары ў Мінску, побач з Нацыянальным акадэмічным Вялікім тэатрам Беларусі, адлюстроўвае трох балерын..	2006 год	Аўтар: Гумелеўскі Л.М., Гумелеўскі С.М.	Балансатрым альнік - УП «Рамаўтадар Цэнтральнага раёна г.Мінска»	-	-	

146.		г.Мінск, плошча Свабоды GPS-каардынаты: 53.903189, 27.555239	Скульптурная кампазіцыя «Войт»	Устаноўлены бронзавы войт. Размешчана ля ўвахода ў Ратушу. Яна прысвечана атрыманню Мінскам Магдэбургскага права ў 1499 годзе і адлюстроўвае кіраўніка магістрата з сімвалічным ключом ад горада і каралеўскай граматай у руках, а каля яго ног ляжыць план горада XVI стагоддзя.	2014 год	Скульптар: Аганаў С.Л. Архітэктар: Багласаў С.Г.	Уласнік-КУП «Мінская спадчына». Балансатрымальнік - КУП «Мінская спадчына»	-	-	
147.		г.Мінск, плошча Свабоды GPS-каардынаты: 53.9048, 27.5557	Скульптурная кампазіцыя “Гарадскія шалі”	Малая архітэктурная форма была створана аўтарскім калектывам архітэктарам Сяргеем Багласавым і скульптарам Аляксандрам Прохаравым	2014 год	Архітэктар: Багласаў С.Г., скульптар: Прохараў А.В.	Уласнік-КУП «Мінская спадчына». Балансатрымальнік - КУП «Мінская спадчына»	-	-	
148.		г.Мінск, плошча Свабоды GPS-каардынаты: 53.90369, 27.55623	Скульптурная кампазіцыя «Экіпаж губернатара»	Знаходзіцца на плошчы Свабоды ў Мінску, насупраць гарадской ратушы. Гэта бронзавая скульптура, якая называецца "Экіпаж губернатара Захарыя Карнесса"	2008 год	Скульптар: Жарабцоў А.А.	Уласнік-КУП «Мінская спадчына». Балансатрымальнік - УП «Рамаўтадар Цэнтральнага раёна г.Мінска»	-	-	Рашэнне Мінгарвыканкома ад 17.01.2008 № 94

149.		г.Мінск праспект Пераможцаў , 63 GPS каардынаты: 53.924018, 27.518856	Скульптурна я кампазіцыя "Птушкі"	Скульптура складаецца з трох аб'ёмаў: цэнтральная сфера (знак зямлі, пачатку і будучыні) і дзве рукі ў выглядзе птушак, якія аберагаюць яе, што сімвалізуе мірную і добрую Беларусь.	2018 год	Аўтар: Петруля М.Л.	Уласнік - ООО «Белглобалга рант». Балансатрым альнік - ООО «Белглобалга рант»	-	-	Рашэнне Мінгарвы канкама ад 07.08.2023 № 3723
150.		г.Мінск, праспект Пераможцаў, 111 GPS- каардынаты: 53.935930, 27.481638	Скульптурна я кампазіцыя «Трыумф»	Скульптурнай кампазіцыі "Трыумф" у Мінску няма, аднак у горадзе ёсць блізкія па сэнсе і тэматыцы помнікі. Верагодна, размова ідзе пра Манумент Перамогі на плошчы Перамогі, які з'яўляецца сімвалам Мінска як горада-героя.	2010 год	Скульптар: Азгур З.І., Бембель А.А., Глебаў А.К., Селіханаў С.С.	Балансатрым альнік -УП «Рамаўтадар Цэнтральнага раёна г.Мінска»	-	-	Рашэнне Мінгарвык анкама ад 24.12.2009 № 3116

Творы манументальнага і манументальна-дэкаратыўнага мастацтва, устаноўленых на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь па ініцыятыве замежных дзяржаў										
151.		г.Мінск, Скрыжаванне вул. Чарвякова і Старавіленскага тракта GPS- каардынаты: 55.850769, 44.047526	Помнік князю Аляксандру Неўскаму	Вялікая конная скульптура вышынёй 11 метраў, з'яўляецца сімвалам адзінства народаў Расіі і Беларусі	2023 год	Скульптар: Якімаў А.	Уласнік: УП «Зелянбуд Цэнтральнага раёна г.Мінска». Балансатрымальнік: УП «Рамаўтадар Цэнтральнага раёна г.Мінска»	-	-	Рашэнне Мінгарвыканкома ад 20.04.2023 №1458
152.		г.Мінск вул. Чарвякова GPS- каардынаты: 53.920616, 27.551142	Помнік Нізамі Гянджаві	Помнік Нізамі Гянджаві размешчаны ў Мінску ў скверы ў пачатку Старавіленскага тракта, недалёка ад будынка Пасольства Азербайджанскай Рэспублікі. Ён уяўляе сабой скульптурны помнік вядомаму азербайджанскаму паэту XII стагоддзя, выбітнаму мысляру і класіку сусветнай літаратуры.	2021 год	Аўтар: Мамедаў С.Р.	Уласнік: УП «Зелянбуд Цэнтральнага раёна г.Мінска». Балансатрымальнік: УП «Рамаўтадар Цэнтральнага раёна г.Мінска»	-	-	Рашэнне Мінгарвыканкома ад 11.11.2021 №3361

* Інфармацыя аб прысвячэнні твора мастацтва гістарычнай або іншай падзеі, знамянальнай даце, вядомай асобе, знакамітаму дзеячу, жывой істоце, аб яго самастойным значэнні ці выкананні ролі архітэктурнага элемента.

** Інфармацыя аб дакументах, на падставе якіх ажыццяўляліся стварэнне (рэканструкцыя), устаноўка (мантаж), дэмантаж твора мастацтва, аб акце дзяржаўнай прыёмкі твора мастацтва і іншых дакументах.